

Verksamhetsberättelse 2012

Medicinska fakulteten

Beslutad av fakultetsnämnden vid medicinska fakulteten 2013-03-21
Dnr 212-593-13

Medicinska fakultetens verksamhetsberättelse 2012

1 Inledning

Medicinska fakulteten har ca 1 100 anställda, ungefär hälften är lärare. Vid fakulteten bedrivs utbildning inom 13 utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå, antalet studenter är ungefär 3 500. Fakulteten har ett 80-tal ämnesinriktningar för utbildning av ca 600 studenter på forskarnivå.

Nyckeltal (kalenderårssiffror)	2012	2011	2010	2009
Antal institutioner:	13	13	13	13
Antal centrumbildningar:	3	3	3	3
Antal utbildningsprogram på grundnivå:	13	13	13	13
Antal fristående kurser:	80	74	60	60
Antal registrerade studenter på grund- och avancerad nivå:	5855	6 007	5 791	5 947
- Varav andel kvinnor:	72 %	71 %	71 %	71 %
Antal helårsstudenter (HSTK):	3 511	3 554	3 419	3 462
Antal helårsprestationer (HPRK):	3 334	3 289	3 306	3 213
Prestationsgrad:	95	93 %	97 %	93 %
Antal studenter inom utbildning på forskarnivå:	524	519	522	505
- Varav andel kvinnor:	56 %	56 %	57 %	59 %
Antal anställda:	1172	1 215	1 198	1 114
- Varav andel kvinnor:	59 %	60 %	60 %	63 %
Andel lärare/forskare (enl. nu gällande anställningsordning) av totala antalet anställda:	44 %	42 %	45 %	44 %
Andel disputerade lärare/forskare (enl. nu gällande anställningsordning) av totala antalet lärare/forskare:	84 %	82 %	80 %	77 %
Ekonomisk omsättning (mnkr):	1498	1 425	1 348	1 224
- Varav intäkter av anslag (inkl. ALF och TUA, mnkr):	954	955	932	863
- Varav intäkter av externa medel (mnkr):	408	373	329	284
- Varav förbrukade medel (mnkr)	355	305	280	
- Varav övriga intäkter (främst intern försäljning, mnkr):	136	97	87	77
Myndighetskapital (mnkr):	188	153	129	124

Källor: Fokus, Ladok, Primula, Raindance

Infoverksamhet med fak 2012

Pressmeddelanden 2012

Under 2012 publicerades och distribuerades sammanlagt 121 pressmeddelanden från Medicinska fakulteten via Umeå universitet och dess distributionstjänst NewsDesk. 63 av årets pressmeddelanden presenterade doktorsavhandlingar som lagts fram under året (se tabellen nedan).

I genomsnitt lästes pressmeddelandena av 267 journalister/redaktioner vardera via Newsdesk och de fem mest lästa hade rubrikerna *Samordnad rehabilitering vid långvarig smärta* (637 läsningar; avhandling); *Tidigare upptäckt av Skellefteåsjukan kan vara möjlig* (626; avhandling); *3D-visualisering ger nya rön om bukspottkörtelns utveckling och typ 1-diabetes* (610; avhandling); *Umeåforskare i internationellt projekt identifierar gener bakom benskörhet* (579) samt *Cannabis – den gode, den onde, den fule* (557).

Pressmeddelanden om avhandlingar 2010-2012

	2010	2011	2012	Genomsnitt 2010-2012
Antal disputationer	88	76	79	81
<i>varav vt</i>	48	40	52	47
<i>ht</i>	40	36	27	34
Antal pressmeddelanden	79	66	63	69
% av antal disp	89,8	86,8	79,8	85,5
<i>varav vt</i>	44	35	43	31
%	91,7	87,5	82,7	87,3
<i>ht</i>	35	31	20	29
%	87,5	86,1	74,0	82,6

Viktigare händelser under 2012 (i datumordning)

- 7 febr – Boken från Forskningens dag 2011 (*Depressioner - vanligare än vi vill tro*) färdigtryckt.
- 22 februari – etikdebatt: LifeGene och stora biobanker
- 18 mars – Forskningens dag i Piteå: Nya insikter om diabetes (ca 100 åhörare)
- 20 mars – Stefan Marklund (ALS-gruppen) och Niklas Arnberg (virologi) får miljonanslag från Torsten Söderberg stiftelse
- 21 mars – Magnus Evander (virologi) får 3,6 miljoner från SIDA för forskning om Rift Valley-feber
- 25 mars – Forskningens dag i Aula Nordica (ca 300 åhörare)
- 19 april – Anne Hammarström, allmänmedicin (30 mnkr), och Alex Farooqi, pediatrik (2,9 mnkr), får tvärvetenskapliga anslag från bl.a. VR för forskning om barns och ungdomars psykiska hälsa
- 10 maj – Ann Öhman får Görel Bohlins pris för framstående genusforskning
- 22 maj – Tre internationella hedersdoktorer utses vid fakulteten: Elin Annandale, Rodney Rothstein, Stuart Spencer
- 31 maj – Andrei Chabes får årets Fernströmpris vid UmU
- 13 juni - fakultetens utbildningar i biomedicinsk laborativvetenskap och biomedicinsk analytikerexamen håller hög kvalitet enligt utvärdering från Högskoleverket
- 14 juni – stor konferens om adenovirusforskning hålls i Umeå (Arnberg m.fl.)
- 27 juni – masterutbildningen i folkhälsovetenskap vid fakulteten är den enda i landet som får toppomdömet ”mycket hög kvalitet” av Högskoleverket medan magisterutbildningen får betyget ”hög kvalitet”
- 5 sept – utbildningen i logopedi vid fakulteten får omdömet ”hög kvalitet” av HSV
- 27 sept – Katarina Hamberg 3.8 mnkr från VR för genusforskning
- 5 okt – tre projekt vid fakulteten får höga forskningsanslag från Wallenbergsstiftelsen (ALS, cancer och diabetes),
- 17 okt – arbetsterapeutprogrammet samt kandidatexamen och magisterexamen i arbetsterapi får omdömet ”hög kvalitet” i HSV-utvärdering
- 5 nov – Världshälsoorganisationen WHO inrättar ett samarbetscentrum (Collaborating Centre) vid Umeå universitet, enheten för epidemiologi och global hälsa, med specialistområdet ”verbala obduktioner”.
- 20 dec – boken från Forskningens dag 2012 ”Nya insikter om diabetes” färdigtryckt

Dessutom sedvanliga anslagsutdelningar från FAS (6 mottagare vid medfak, 28 sept), Riksbankens jubileumsfond (1; 29 okt); VR-NT (7; 1 nov), VR-MH (25; 5 nov) Cancerfonden (10; 8 nov), VR Infrastruktur (2; 11 nov), SIDA (4; 23 nov), Formas (1; 4 dec) Hjärt-lungfonden (8 st; 12 dec).

Aktivitetsplan 2012

Medicinska fakulteten

För måluppfyllelse gäller: **Grönt** anger att målet är helt uppfyllt, **gult** att målet delvis är uppfyllt och **rött** att målet inte alls är uppfyllt.

Mål	Aktiviteter	Ifylls vid behov, för den interna uppföljningen				Grön /Gul/ Röd	Kommentarer måluppfyllelse
		Resurs	Tidsplan	Ansvarig	Uppföljning		
Utbildning							
Prioritera utbildningsutbudet.	Grundutbildningsnämnden fortsätter den prioritering av fristående kurser som påbörjats och ser även över utbildningsprogrammen.	Inom befintliga ramar	Klart innan april 2012	Vice dekanus	Vid utgången av 2012		
Antal helårsstudenter på avancerad nivå ska år 2012 öka med 5 % jämfört med år 2010 (2010: 3 093 helårsstudenter) ^{1 & 2}	Fakultetskansliet genomför en analys av registreringsdata från Ladok.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Vice dekanus	Vid utgången av 2012		Fakulteten tvingades inför år 2012 göra en omfattande neddragning av budgeteringen för fristående kurser. Detta till följd av den utträngningseffekt inom fakultetens takbelopp som uppstod av de av regeringen beslutade utökningarna av läkar- tandläkar- och sjuksköterskeprogrammen. Eftersom medicinska fakultetens kurser på avancerad nivå i huvudsak utgörs av fristående kurser har neddragningen också lett till att antalet helårsstudenter på avancerad nivå har minskat något. År 2012 1121 HSTK jämfört med 1083 HSTK år 2010. Det innebär att vi ökat antalet med 3,5 %
Antalet kurser där andelen inaktiva helårsstudenter överstiger 20 procent ska minska år 2012. ¹	Fakultetskansliet genomför en analys av registreringsdata från Ladok, för åtgärder av programråd och Grundutbildningsnämnden.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Vice dekanus	Vid utgången av 2012		
Andelen disputerade lärare	Prioritera	Inom	Klart	Dekanus	Vid		Andelen uppgick

(enligt gamla högskoleförordningen) ska öka till 76 % år 2012 (72 % år 2010). ¹	anställningar av disputerade lärare. Fakultetskansliet genomför mätning under hösten 2012 baserat på data från Primula.	befintliga ramar	innan utgången av 2012		utgången av 2012		till 84 % i december 2012
Antalet nybörjarprogram som har mindre än 1,0 förstahandsökande per antagen student ska minska år 2012 jämfört med år 2011 (År 2010: 29 program). ^{1 & 2}	Fakultetskansliet genomför en analys av registreringsdata från Ladok, för åtgärder av programråd.	Inom befintliga ramar	Klart innan april 2012	Vice dekanus	Vid utgången av 2012		Arbetsterapeut- och BMA-utbildningarna har < än en sökande. Fakulteten kommer inte att lägga ned utbildningarna på grund av det stora samhällsintresset av dessa yrkesgrupper. Även biomedicinprogrammet har < än en sökande per plats. Rekryteringsbas för forskarstudenter inom fakulteten.
Säkra och höja kvaliteten i utbildningarnas examensarbeten. ²	Genomförande av den handlingsplan som Grundutbildningsnämnden tagit fram.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Vice dekanus	Vid utgången av 2012		2010 gjordes ett arbete med gemensamma riktlinjer, därefter har fakultetens samtliga program utarbetat riktlinjedokument, målbeskrivningar och betygskriterier på grund- och avancerad nivå. En peer-review av kriterierna har genomförts tillsammans med Linköpings universitet. Dessa kriterier är nu under implementering inom programmen och kommer att leda till en successiv kvalitetshöjning av examensarbetena inför kommande utvärderingar.
Ökad genomströmning på program 2012 jämfört med utfallet 2011.	Analys av skäl till ev. sjunkande genomströmning inom respektive program och åtgärder därefter.	Inom befintliga ramar	Klart efter ht 2012	Vice dekanus	I början av 2013		Genomströmningen 2012 var 95 % jämfört med 93 % 2011
Framgångsrik regionalisering av läkarutbildningen.	Analys av kursvärderingar etc.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Vice dekanus	Vid utgången av 2012		Studenterna vid regionaliseringsorterna är i huvudsak nöjda med sin studiesituation. Regionaliseringen har medfört ekonomiska problem för

							fakulteten.
Öka kvaliteten för forskarutbildningen.	Engagera temamiljöerna i vissa moment inom forskarutbildningen. -Utse forskarutbildningsansvarig inom temamiljöerna. - Informationsverksamhet och dialog med institutionerna och temamiljöerna ang. forskarutbildningens organisation och regelverk. -Inkludera sistaårsdoktorander i Future faculty.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Prodekanus	Vid utgången av 2012		Officiella temamiljöer har inte införts. Istället har fakulteten arbetat med att initiera tema-liknande forskarskolor. Dessa är tänkta att vara breda och inkluderande. Två av dessa kommer att starta under vt-13.
Forskning							
Erhållna externa medel till forskning ska 2012 överstiga 1,1 miljarder kronor (år 2010: 974 mnkr). ^{1 & 2}	-Proaktiv (allmän och riktad) information om olika former av utlysningar (Nationella, EU) -Optimera forskningsmiljöerna, fokusering på prioriterade teman	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Prodekanus	Vid utgången av 2012		År 2012 var summan använda intäkter av erhållna bidrag, avgifter och uppdrag 409 mnkr för medicinska fakulteten, jmf med 335 mnkr för år 2010, dvs. en ökning med 22 %.
Stödet till forskare för att öka den externa finansieringen ska stärkas ¹	-Mentorsystem för yngre forskare -Initiera Future faculty för yngre forskare -Skapa mötesplatser, forskarluncher	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Prodekanus	Vid utgången av 2012		Under 2012 har arbetet med att öka de externa medlen fortsatt. Arbetet har bl.a. bestått i Återbildande av Future Faculty (FF) Uppmärksammat riktade externa satsningar Stöd till yngre forskare Underlättat institutionernas strategiska arbete genom att ta fram nyckeltal för att sätta fokus på externa medel och vetenskapliga publikationer Medel har avsatts för forskare att söka för arrangemang av institutionsöverskridande minisymposier Aktiv samverkan med VLL och regionen Karriärtjänster för yngre forskare

Medelcitering mätt enligt Crown index ska öka till 1,15 på fem års sikt och till 1,10 vid beräkning år 2012 (avser medelcitering året 2009-2011) (År 2010: 1,07). ^{1&2}	-Användande av kvalitetsbaserad resultatpremie. -Citeringsanalyser och analys av publikationsmönstret -Utveckla mentorsystemet till att omfatta publiceringar samt ta in delar av forskarutbildningen i temamiljöerna.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Prodekanus	Vid utgången av 2012		År 2012 hade fakulteten 507 fraktionerade publikationer (jämfört med 478 år 2011). Ett flertal områden som ligger över snittet för Umeå universitet vad gäller fältnormerad medelcitering (1,07), exempelvis onkologi (1,21), immunologi (1,22) och speciellt ergonomi (2,48). 2011 infördes ett nytt kvalitetsbaserat resursfördelnings system, där 15 mnkr fördelas utifrån publikationer, 15 mnkr externa medel och 10 mnkr utifrån doktorsexamina. Publikationerna graderas enligt den s.k. Norska modellen.
Samverkan och Innovation							
Skapa förutsättningar för fler lärare/forskare att bli delaktiga i samverkansprojekt mellan näringsliv, offentlig sektor och akademi. ^{1&2}	Olika möjligheter diskuteras med fakultetens samverkansansvarige.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Dekanus	Vid utgången av 2012		Görs redan inom fakulteten, nära samarbete med landstingen i Norrland
Genomföra aktiviteter för att öka inslagen i utbildningar där studenter möter näringsliv, myndigheter och övriga samhället. ²	Olika möjligheter diskuteras med fakultetens samverkansansvarige.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Dekanus	Vid utgången av 2012		De flesta utbildningsprogram har omfattande inslag av verksamhetsförlagd utbildning där den studerande under handledning vid sjukhuskliniker, vårdcentraler eller inom den kommunala sjukvården utför moment som ingår i den framtida yrkesrollen. Med detta får studenterna en god inblick i framför allt den landstingskommunala och kommunala vårdverksamhet i vilken flertalet kommer att vara yrkesverksamma. Även om merparten av dem som utexamineras kommer att vara

							verksamma inom den offentliga sektorn kommer en ökande andel av dem att etablera sig inom den alltmer växande privata sektorn inom vårdområdet. För att göra studenterna bättre rustade för att möta detta behov har Grundutbildningsnämnden tagit initiativ till att skapa programövergripande kurser i ledarskap och entreprenörskap där även kontakter med näringslivet ingår.
Tydliggöra den samverkans- och innovationsaktivitet som redan pågår inom fakulteten.	Ständigt pågående arbete inom fakulteten, i och med att en stor del av lärarna finns i kliniska miljöer.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Dekanus	Vid utgången av 2012		Grundutbildningsnämnden tagit initiativ till att skapa programövergripande kurser i ledarskap och entreprenörskap där även kontakter med näringslivet ingår.
Verksamhetsstöd							
Andelen kvinnliga professorer ska vara minst 25 % vid utgången av år 2012 (år 2010: 22 %). ¹	Prioritera kvinnliga sökande för anställning vid lika meriter. Avsätta medel för att stärka kvinnliga forskares meritering	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Dekanus	Vid utgången av 2012		Andelen kvinnliga professorer vid fakulteten är 30 %.
Universitetet ska ta ett samlat grepp om rekrytering av lärare i syfte att bland annat genomföra konkurrenskraftiga rekryteringar samt minska den genomsnittliga tiden för rekrytering av lektor och professor. ¹	Se över anställningsprocesserna och anpassa handläggning till ny anställningsordning.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Dekanus	Vid utgången av 2012		Anställnings- och docenturnämnden har gjort en översyn av handläggningen för att identifiera "tidstjuvar". Kontakter VLL i ett tidigare skede när det är fråga om förenade anställningar. Sätter tydlig "deadline" för sakkunniga och påminner.
Förutsättningarna för anställningar som lärare ska vara attraktiva i ett internationellt perspektiv. ¹	Ansvar för dessa aktiviteter ligger huvudsakligen ovanför fakultetsnivån.						
En effektiv och ändamålsenlig institutionsorganisation.	En översyn ska ske av storinstitutionernas uppgifter och förutsättningar att utföra dessa	Inom befintliga ramar	Innan sommaren 2012	Dekanus	Innan utgången av 2012		Diskussioner pågår.
Umeå universitets administration ska vara effektiv och ett samordnat	Ett ständigt pågående arbete är att effektivisera	Inom befintlig	Klart innan utgången	Dekanus	Vid utgången		Fakultetskansliet har, för att minska

arbetssätt ska genomsyra hela organisationen. ¹	administrationen. Fakulteten har påbörjat en process med syfte att förbättra ekonomihanteringen.	a ramar	n av 2012		av 2012		sårbarheten vad gäller bl.a. budgetarbete anställt ytterligare ekonom.
Fakulteterna ska göra strategiska satsningar (vid myndighetskapital >10 %) alternativt effektiviseringar (vid myndighetskapital < 5 %) för att nå ett myndighetskapital mellan 5 och 10 % år 2012. ²	Storleken på myndighetskapitalet ligger under bevakning.	Inom befintliga ramar	Klart innan utgången av 2012	Dekanus	Vid utgången av 2012		Fakultetens myndighetskapital låg i december 2012 på 12,5 %

¹ Av universitetsstyrelsen prioriterade mål år 2012 som gäller alla institutioner och enheter

² Verksamhetsuppdrag 2012

Umeå universitet
Medicinska fakulteten
901 87 Umeå
Telefon 090-786 50 00
www.medfak.umu.se